

LIGJI NR. 10/L-021

PËR FINANCIMIN E MENAXHIMIT TË RESURSEVE UJORE

Kuvendi i Republikës së Kosovës:

Në mbështetje të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,

Miraton:

LIGJ PËR FINANCIMIN E MENAXHIMIT TË RESURSEVE UJORE

**KAPITULLI I
DISPOZITAT E PËRGJITHSHME**

**Neni 1
Qëllimi**

1. Ky ligj ka për qëllim që të rregullojë mënyrën dhe burimet e financimit të menaxhimit të resurseve ujore në Republikën e Kosovës, parimet e financimit dhe pagesat ujore për shfrytëzimin e ujërave dhe shkarkimin e ujërave të ndotura, si dhe mënyrën e përcaktimit të lartësisë së pagesave dhe formën e pagimit të pagesave ujore.
2. Ky ligj është pjesërisht në përputhshmëri me Direktivën 2000/60/EC e Parlamentit dhe Këshillit të Evropës për vendosjen e kornizës për veprimin e komunitetit në fushën e politikës së ujërave (OJ L 327).

**Neni 2
Fushëveprimi**

1. Ky ligj zbatohet nga të gjitha institucionet dhe personat që shfrytëzojnë ujërat, shkarkojnë ujërat e ndotura dhe ata që prodhojnë apo importojnë plehra minerale.
2. Dispozitat e këtij ligji nuk zbatohen për tarifën për shërbimet e furnizimit me ujë dhe shërbimet e kanalizimit të cilat rregullohen me legjislacion të shërbimeve të ujit.

**Neni 3
Përkufizimet**

1. Shprehjet e përdorura në këtë ligj kanë kuptimet si vijon:

1.1. **“Agjenci”** – Agjencia për Menaxhimin e Resurseve Ujore;

- 1.2. **“Akuakulturë”** – kultivimi i organizmave ujqor për qëllime të shfrytëzimit të tyre ekonomik;
- 1.3. **“Aluvion”** – rëra, zhavorri dhe gurët në shtratin dhe rreth brigjeve të ujërrjedhave;
- 1.4. **“Inspektorat”** – Inspektorati Qendror i Mjedisit, Ujërave, Natyrës, Planifikimit Hapësinor dhe Ndërtimit, në kuadër të ministrisë përgjegjëse për mjedis dhe planifikim hapësinor;
- 1.5. **“Ministër”** – ministri përgjegjës për menaxhimin e resurseve ujore;
- 1.6. **“Ministri”** – ministria përgjegjëse për menaxhimin e resurseve ujore;
- 1.7. **“Nxjerrje e ujit”** – marrja e ujit nga resurset ujore të ujërave sipërfaqësore ose nëntokësore;
- 1.8. **“Objektet ujore”** – ndërtimet bashkë me pajisjet e tyre përcjellëse të cilat përbëjnë një tërësi teknike dhe funksionale dhe shërbejnë për rregullimin e ujërave, mbrojtjen nga veprimet e dëmshme të ujërave, nxjerrjen e ujërave për shfrytëzimin e tyre, dhe për mbrojtjen e ujërave.
- 1.9. **“Ofrues i shërbimeve ujore”** – çdo ofrues i shërbimeve të furnizimit me ujë; shërbimeve të grumbullimit, trajtimit dhe shkarkimit të ujërave të ndotura; dhe shërbimeve të furnizimit të ujit me shumicë;
- 1.10. **“Person”** – çdo person fizik ose juridik;
- 1.11. **“Shfrytëzim i ujit”** - Shfrytëzim i ujit sipas këtij ligji nënkupton shfrytëzimin e ujit nga personi fizik ose juridik sipas se drejtës ujore të përcaktuar me legjislacionin në fuqi;
- 1.12. **“Ujëmatës”** – mjete matës me të gjithë komponentët përcjellës të tij (si sensorët e prurjes, pajisjet për regjistrimin automatik të prurjes) me të cilat matet dhe regjistrohet sasia e ujit që rrjedh nëpër mjedisin rrjedhës, qoftë gyp ose kanal.

Neni 4

Parimet e financimit të menaxhimit të resurseve ujore

1. Financimi i menaxhimit të resurseve ujore bazohet në parimet si vijon:

1.1. Menaxhimi i resurseve ujore financohet nga të hyrat e realizuara prej pagesave ujore të cilat paguhen nga shfrytëzuesit e ujërave dhe nga ndotësit e ujërave, si dhe nga burime të tjera të përcaktuara me këtë ligj;

1.2. Uji e ka vlerën e vet ekonomike e cila përcaktohet në bazë të analizës ekonomike të kostove të nevojshme për shfrytëzimin dhe mbrojtjen e tij, si dhe për stimulimin e shfrytëzuesve për shfrytëzim eficient të resurseve ujore;

1.3. Pagesat ujore që paguhen sipas këtij ligji përcaktohen duke u bazuar në parimet 'shfrytëzuesi paguan' dhe 'ndotësi paguan'.

Neni 5

Burimet e financimit të menaxhimit të resurseve ujore

1. Burimet e financimit të menaxhimit të resurseve ujore janë si vijon:

1.1. Pagesat ujore;

1.2. Ndarjet buxhetore;

1.3. Donacionet dhe burimet tjera në pajtim me legjislacionin në fuqi.

KAPITULLI II PAGESAT UJORE

Neni 6

Klasifikimi i pagesave ujore

1. Pagesat ujore janë:

1.1. Pagesat për shfrytëzim të ujërave;

1.2. Pagesat për mbrojtje të ujërave;

1.3. Pagesat për shfrytëzim të aluvioneve.

Neni 7

Pagesa për shfrytëzim të ujërave

Pagesa për shfrytëzim të ujërave paguhet për nxjerrjen e ujit dhe shfrytëzimin e tij.

Neni 8

Detyruesit e pagesës për shfrytëzim të ujërave

1. Pagesa për shfrytëzim të ujërave paguhet nga personat fizikë dhe juridikë të cilët nxjerrin dhe shfrytëzojnë ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore për:

1.1. Gjenerim të hidroenergjisë;

- 1.2. Nevoja vetjake apo për ofrimin e shërbimeve të ujësjellësit;
 - 1.3. Ujitje;
 - 1.4. Nevoja balneologjike – banja kuruese;
 - 1.5. Ambalazhim dhe shitje;
 - 1.6. Procesin teknologjik;
 - 1.7. Akuakulturë;
 - 1.8. Pishina dhe akuaparqe;
 - 1.9. Qëllime tjera komerciale.
2. Pagesa ujore nuk paguhet për shfrytëzim të ujit për fikjen e zjarrit.

Neni 9

Baza për përlogaritjen e pagesave ujore për shfrytëzim të ujërave

1. Pagesa ujore për shfrytëzim të ujit sipas paragrafit 1, nën-paragrafi 1.2. deri 1.9. të nenit 8 të këtij ligji përlogaritet në bazë të sasisë së ujit të nxjerrë, të shprehur në metra kub (m³).
2. Pagesa ujore për shfrytëzim të ujit për prodhim të hidroenergjisë sipas paragrafit 1, nën-paragrafi 1.1. të nenit 8 të këtij ligji përlogaritet në bazë të sasisë së energjisë elektrike të prodhuar, shprehur në kilovatorë (kWh).
3. Përjashtimisht nga paragrafi 1 i këtij neni, në rast se sasia e ujit për ujitje nuk mund të matet, pagesa ujore përlogaritet në bazë të sipërfaqes së tokës së ujitur, shprehur në hektarë (ha).

Neni 10

Pagesa ujore për mbrojtjen e ujërave

Pagesa ujore për mbrojtjen e ujërave paguhet për ndotjen e drejtpërdrejtë ose të tërthortë të ujërave përpjesëtimisht me shkallën e ndotjes që shkaktohet nga shkarkimi i ujërave të ndotura respektivisht nga materiet tjera me të cilat përkeqësohet cilësia e ujërave.

Neni 11

Detyruesit e pagesës për mbrojtjen e ujërave

1. Detyruesit e pagesës për mbrojtjen e ujërave janë personat fizikë dhe juridikë të cilët:

- 1.1. Shkarkojnë ujërat e ndotura;
- 1.2. Prodhojnë apo importojnë plehra minerale;
- 1.3. Prodhojnë apo importojnë preparate për mbrojtjen e bimëve.

Neni 12

Baza për përlogaritjen e pagesave ujore për ndotjen e ujërave

1. Pagesa për shkarkimin e ujërave të ndotura nga nën-paragrafi 1.1 i nenit 11 të këtij ligji përlogaritet në bazë të sasisë së shprehur në metër kub (m³) të ujërave të ndotura të shkarkuara.
2. Nëse sasia e ujërave të shkarkuara nuk mund të matet për çfarëdo arsye, pagesa për shkarkimin e ujërave të ndotura përlogaritet bazuar në sasinë e ujit të nxjerrë nga resursi për personat që shkarkojnë ujërat e ndotura të cilët e shfrytëzojnë ujin drejtpërdrejt nga resursi ujor, respektivisht sasinë e ujit të furnizuar nga ofruesi i shërbimeve ujore për personat të cilët shkarkojnë ujërat e ndotura e të cilët furnizohen me ujë përmes sistemeve publike të ujësjellësit.
3. Pagesa për prodhimin ose importimin e plehrave apo preparateve sipas nën-paragrafit 1.2 përlogaritet në bazë të sasisë së shprehur në kilogram (kg) të plehrave minerale të prodhuara respektivisht të importuar.
4. Pagesa për prodhimin ose importimin e preparateve sipas nën-paragrafit 1.3 përlogaritet në bazë të sasisë së shprehur në kilogram (kg) ose litër (l) të preparateve për mbrojtjen e bimëve të prodhuara respektivisht të importuara.
5. Lartësia e pagesës për shkarkimin e ujërave të ndotura nga nën-paragrafi 1.1 i nenit 11 nuk mund të jetë më e vogël se sa kostot e trajtimit të ujërave të ndotura.
6. Pagesa për shkarkimin e ujërave të ndotura nuk paguhet nëse cilësia e ujërave të ndotura të shkarkuara është në përputhje me kërkesat ligjore për trajtimin e ujërave të ndotura.

Neni 13

Matja e sasisë së ujit të shfrytëzuar dhe sasive të ujërave të ndotura të shkarkuara

1. Të gjithë detyruesit e pagesës për shfrytëzim të ujit sipas nën-paragrafit 1.2 deri 1.9 të nenit 8 të këtij ligji janë të detyruar që të vendosin ujëmatësin për matjen e sasisë së ujit të shfrytëzuar në të gjitha pikat e nxjerrjes së ujit.

2. Të gjithë detyruesit e pagesës për mbrojtjen e ujërave që shkarkojnë ujërat e ndotura sipas nën-paragrafit 1.1 të nenit 11 të këtij ligji janë të detyruar që të vendosin ujëmatës në të gjitha pikat e shkarkimit të ujërave të ndotura.

3. Tipi i ujëmatësit dhe lokacioni i instalimit duhet të jenë të tillë që mundësojnë matje të saktë të sasisë së ujit të nxjerrë, respektivisht të sasisë së ujërave të ndotura të shkarkuara, si dhe verifikim nga ana e inspektorëve të vëllimit të ujit të nxjerrë respektivisht të ujërave të ndotura të shkarkuara.

4. Ministria nxjerrë akt nënligjor për matjen e ujit nga personat që shfrytëzojnë ujin ose/dhe që shkarkojnë ujërat e ndotura sipas të drejtës ujore.

5. Akti nënligjor nga paragrafi 4 i këtij neni rregullon çështjet që kanë të bëjnë me lokacionin e instalimit të ujëmatësit, verifikimin e saktësisë së matjes, përzgjedhjen dhe kushtet e instalimit, mënyrën e mbajtjes së të dhënave të ujit të nxjerrë dhe raportimin e informacioneve.

Neni 14

Pagesa ujore për shfrytëzimin e aluvioneve

1. Detyruesit e pagesës për nxjerrjen e aluvioneve janë personat fizikë dhe juridikë që nxjerrin rërë, zhavorr, gurë dhe material tjetër nga shtretërit dhe brigjet e ujërrjedhave si dhe nga shtretërit dhe brigjet e akumulimeve dhe zonave të rrezikuara nga erozioni.

2. Pagesa ujore për shfrytëzim të aluvioneve nuk paguhet në rastet kur aluvionet shfrytëzohen për ndërtimin dhe mirëmbajtjen e objekteve rregulluese ose mbrojtëse në seksionet e trupave ujqorë nga të cilat shfrytëzohen aluvionet, duke u bazuar me këtë rast në dokumentacionin projektues dhe aktet ujore.

Neni 15

Baza për përlllogaritje e pagesës për shfrytëzim të aluvioneve

Pagesa për shfrytëzim të aluvioneve përlllogaritet në bazë të sasisë në metra kub (m³) të aluvioneve të nxjerra të raportuara nga personi i cili kryen nxjerrjen e aluvioneve në bazë të drejtës të siguruar në pajtim me legjislacionin në fuqi, si dhe të konfirmuara nga personi i autorizuar i cili mbikëqyrë nxjerrjen e aluvioneve.

Neni 16

Përlllogaritja e pagesave ujore

1. Agjencia për Menaxhimin e Resurseve Ujore (në tekstin e mëtutjeshëm: Agjencia) e bënë përlllogaritjen e pagesave ujore.

2. Përlllogaritja e pagesës ujore bëhet në formën e vendimit financiar të cilin e nxjerrë Agjencia të cilit i bashkëngjitet edhe pasqyra e përlllogaritjes sipas elementeve të veçanta të përlllogaritjes.
3. Përlllogaritja e pagesave ujore bëhet deri më datën 20 të muajit pasues për muajin paraprak bazuar në të dhënat e raportuara për muajin paraprak.
4. Në rast se për ndonjë arsye e cila është e pranueshme për Agjencinë nuk ka të dhëna për muajin paraprak, vendimi nxirret bazuar në vlerësimin e ujit të shfrytëzuar respektivisht energjisë së prodhuar, respektivisht sasisë së ujërave të ndotura të shkarkuara.
5. Vlerësimi nga paragrafi 4 i këtij neni bëhet duke u bazuar në konsumin mesatar të periudhës korresponduese të vitit paraprak.
6. Përlllogaritja sipas paragrafit 4 të këtij neni mund të bëhet për një periudhë jo më të gjatë se dy (2) muaj.

Neni 17

Lartësia e pagesave ujore

Lartësia e pagesave për shfrytëzim të ujërave, të pagesave për mbrojtje të ujërave, dhe të pagesave për shfrytëzim të aluvioneve si dhe mënyra e përlllogaritjes së këtyre pagesave përcaktohet me akt nënligjor të miratuar nga Qeveria e Republikës së Kosovës me propozim të Ministrisë.

Neni 18

Arkëtimi i pagesave ujore

Agjencia është përgjegjëse për shpërndarjen e vendimeve financiare tek detyruesit e pagesave ujore si dhe arkëtimin e të hyrave nga pagesat ujore.

Neni 19

Raportimi nga detyruesit e pagesave ujore

1. Detyruesit e pagesave ujore nga neni 8 i këtij ligji duhet të raportojnë te Agjencia për sasinë e ujit të nxjerrë (në m³), respektivisht për sasinë e energjisë së prodhuar (në kWh) në rastin e prodhimit të hidroenergjisë.
2. Detyruesit e pagesave ujore nga neni 11, i këtij ligji duhet të raportojnë për sasinë e ujërave të ndotura të shkarkuara (në m³), respektivisht për sasinë e plehrave kimike apo preparateve për mbrojtjen e bimëve të prodhuara apo të importuara (në kg apo l), në rastin e prodhuesve dhe importuesve të plehrave minerale dhe/ose preparateve për mbrojtjen e bimëve të cilat futen në tregun e Kosovës.

3. Raportimet për sasi të ujërave të shfrytëzuara dhe për sasi të ujërave të ndotura të shkarkuara duhet të jenë të bazuara në matje me ujëmatës adekuat dhe të dhënat e raportuara duhet të jenë të verifikueshme.

4. Në rast se detyruesit e pagesës ujore nga paragrafi 1 i këtij neni nuk raportojnë për sasi të ujit të nxjerrë respektivisht për sasinë e energjisë së prodhuar në pajtim me paragrafin 3 të këtij neni, atyre u revokohet e drejta ujore për shfrytëzim të ujit në përputhje me legjislacionin në fuqi.

5. Raportimet nga paragrafi 1 dhe 2 i këtij neni duhet të dorëzohen deri më datën 10 të muajit pasues për muajin paraprak.

6. Doganat e Kosovës janë të detyruara ta informojnë Agjencinë për importuesit si dhe llojin dhe sasinë e plehrave minerale dhe preparateve për mbrojtjen e bimëve të cilat importohen dhe futen në tregun e Republikës së Kosovës.

Neni 20

Evidenca e pagesave ujore

1. Evidenca për pagesat ujore mbahet nga Agjencia.
2. Në rast të procedurës administrative apo gjyqësore, kjo evidencë e ka fuqinë e dokumentit të administratës publike.
3. Me aktin nënligjor të nxjerrë sipas nenit 16 përcaktohet përmbajtja e evidencës që duhet të mbajë Agjencia.

Neni 21

Mënyra e pagimit të pagesave ujore

Pagesat ujore paguhen sipas vendimeve financiare.

Neni 22

Afatet e pagimit të pagesave ujore

Afati për pagimin e pagesave ujore është pesëmbëdhjetë (15) ditë nga data e lëshimit të vendimit financiar.

Neni 23

Arkëtimi dhe interesi në pagesat ujore

Sa i përket çështjeve që kanë të bëjnë me arkëtimin, interesin, vjetërsimin dhe kontrollin e pagesave ujore, zbatohen dispozitat e legjislacionit përkatës tatimor.

Neni 24

Ankesat

1. Procedura e parashtrimit dhe shqyrtimit të ankesave zbatohet në pajtim me legjislacionin në fuqi për procedurën e përgjithshme administrative.
2. Organi epror që shqyrton ankesat sipas këtij neni është Ministria.
3. Pavarësisht nga ankesa, detyruesi i pagesës ujore duhet që në afatin e përcaktuar ta paguajë shumën e pagesës ujore.

Neni 25

Mbikëqyrja administrative

Mbikëqyrjen administrative të zbatimit të këtij Ligji dhe akteve të nxjerra në bazë të tij si dhe mbikëqyrjen administrative ndaj Agjencisë në zbatimin e autorizimeve dhe përgjegjësiive publike sipas këtij ligji e zbaton Ministria.

Neni 26

Mbikëqyrja inspektuese

Mbikëqyrjen inspektuese mbi zbatimin e dispozitave të këtij Ligji dhe akteve të nxjerra në bazë të tij, përpos mbi zbatimin e përgjegjësiive publike sipas nenit 20 të këtij Ligji, e zbaton Inspektorati.

KAPITULLI III

BURIMET TJERA TË FINANCIMIT

Neni 27

Financimi nga Buxheti

Financimi i investimeve për menaxhimin e resurseve ujore mund të bëhet edhe nga buxheti i Republikës së Kosovës.

Neni 28

Financimi nga donacionet dhe fondet tjera

Ndërtimi dhe mirëmbajtja e objekteve ujore mund të financohet edhe nga donacionet, kreditë dhe huat e institucioneve financiare.

KAPITULLI IV DISPOZITAT NDËSHKUESE

Neni 29 Sanksionet kundërvajtëse

1. Personat juridikë të cilët veprojnë në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji do të sanksionohen me gjobë prej pesëqind (500) deri njëzetmijë (20.000) EUR për kundërvajtje si vijon:
 - 1.1. Nuk raportojnë sipas nenit 19 të këtij ligji;
 - 1.2. Nuk u lejojnë personave të autorizuar qasjen në dokumentacion dhe në punimet e kryera në pajtim me nenin 26 të këtij ligji.
2. Për shkeljet nga paragrafi 1 i këtij neni dënohet me gjobë prej njëqind (100) deri dymijë (2.000) EUR personi fizik dhe personi përgjegjës i personit juridik.
3. Përrjashtimisht nga paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni për kundërvajtjet e kryera me qëllim të realizimit të përfitimit personal me të cilat është realizuar dobia pasurore, kryesi mund të dënohet me ashpër, e më së shumti deri në shumën e dyfishuar të paraparë me sanksionin kundërvajtës me gjobë për atë kundërvajtje.
4. Shqiptimi i sanksioneve kundërvajtëse me gjobë të përcaktuara në këtë ligj bëhet në përputhje me legjislacionin përkatës në fuqi për kundërvajtjet.

KAPITULLI V DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 30 Miratimi i akteve nënligjore

1. Në afat prej gjashtë (6) muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, Ministria nxjerrë aktin nënligjor për matjen e ujit sipas nenit 13 të këtij ligji.
2. Në afat prej dymbëdhjetë (12) muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, Qeveria e Republikës së Kosovës me rekomandim të Ministrisë e miraton aktin nënligjor për pagesat ujore sipas nenit 17 të këtij ligji.

Neni 31 Instalimi i ujëmatësve

1. Personat të cilët aktualisht shfrytëzojnë ujin në bazë të lejes ujore apo koncesionit pa ujëmatës për matjen e sasisë së ujit të nxjerrë, duhet që t'i instalojnë ujëmatësit në të gjitha

pikat ku nxjerrin ujë nga resursi ujqor në afat prej dymbëdhjetë (12) muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

2. Në rast se detyruesit e pagesës ujore nuk veprojnë sipas paragrafit 1 të këtij neni, atyre u revokohet leja ujore.

3. Përlllogaritja e pagesës ujore për shfrytëzimin e ujit për periudhën deri sa të instalohet ujëmatësi sipas paragrafit 1 të këtij neni bëhet në bazë të vlerësimit profesional që kryhet nga një komision i emëruar nga Agjencia për këtë qëllim.

4. Vlerësimi nga paragrafi 3 i këtij neni duhet të marrë parasysh kërkesën për ujë të parashtruar nga poseduesi i lejes ujore ose koncesionit me rastin e aplikimit për leje ujore, kapacitetin prodhues ose operativ të poseduesit të lejes ujore dhe informacionet tjera që mund të vlerësohen relevante për këtë vlerësim.

Neni 32 **Agjencia**

Deri në themelimin dhe funksionalizimin e Agjencisë, përgjegjësitë e sajë i zbaton njësia përkatëse e Ministrisë kompetente për menaxhimin e resurseve ujore.

Neni 33 **Hyrja në fuqi**

Ky ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.

Ligji Nr. 10/L-021
23 prill 2026

Shpallur me dekretin Nr. DL-53/2026, datë 05.05.2026 nga u.d. Presidentes së Republikës së Kosovës Albulena Haxhiu